شماره ۱۰۵ ایکنجی دوره

اشنبه ۳۰ دی ۱۳۲۴

آذربایجان

مسئول مدیر: احمد موسوی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۱ ریال

آبونه	ایلیک	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۲۰	»
۳	»	۶۰	»

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن ناشر افکاری‌در

سوگیلی باش وزیریمیزین فردوسی مدرسه‌سی سالونوندا سویلدیگی مهم نطقی

جمعه گونی ساعت ۱۰ دا آذربایجان دمکرات فرقه‌سینن شهر کمیته‌سی طرفیندن قاباقجادان دعوت ایلدیگی کیمی فردوس مدرسه‌سینن سالونوندا ملی حکومتمیزین باش وزیری آقای پیشه‌وری ملی حکومتین گوردوگی و گوره‌جگی ایشلر حقنده شهرین مختلف طبقاتنین نماینده‌لری حضوروندا مهم بیر نطق سویله‌میشلر:

بیز بو مهم نطقی ئوز اوخوجولاریمیزا تقدیم ایدیریك.

ساعت ۱۰ ی ۱۵ دقیقه گیچرکن، معارف وزیریمیز آقای بی ریا کنفرانسی بوجمله ایله افتتاح ایتدیلر:

«حرمتلی خانملار و آقالار اجازه ویرین کنفرانسیمیزی آچیق اعلان ایلیك آذربایجان مملکتینین عمومی سیاستی و اقتصادی باره‌سینده ملی حکومتمیزین باش وزیری آذربایجان خلقینن شرفلی و فداکار اوغلی آقای پیشه‌وریه سوز ویربلسین.»

بو موقع آقای پیشه‌وری حضارین شدتلی و اوزون آلقیشلاری آراسیندا زیبونون‌دالیسندا قرار توتوب‌وچوق ساده و صمیمی بیر لهجه ایله نطقه باشلادیلار:

لجاری مسئله‌لر اجازه ویرمه‌یب که ملی حکومت تشکیل اولاندان سونرا وضعیت حقینده خلقه اطلاعات ویریلسین و خلق بیلسین که بیزیم قاباغیمزدا دوران ایشلر نه‌در و نه ایشلر گورولموشدور. امیدوارم که تیزلیکله ملی مجلسیمیزین ایکنجی اجلاسی باشلاناجاق نماینده‌لر اطرافدان ییغیلیب گله‌جك‌لر و خلق انجام اولموش ایشلری بیله‌جکلر.

بیزیم باشلادیغمیز ملی مبارزه‌ده، تقریباً بش آیین ایچینده بویوك ایشلر گورولوب‌دور او فکرلر و آرزولار که دانشان وقت‌ده چوق اوزاق نظره گلیردی بش آیین ایچریسینده ایده‌آل صورتده‌ن چخوب وعملی اولوبدور، ایندی آذربایجان خلقی ئوزی ایچون بیر ملی حکومت و ملی مجلس وجوده گتیرمیشدر.

بیز چوق تاریخی گونلر گئچیره‌میشیك و گله‌ده تاریخی گونلر گئچیره‌جگیك. بیر خلق که ئوز آنا دیلنده دانشماق اختیاری یوخ ایدی و منتظر ایدی که تهراندان لایق یا نالایق بیر آدام گلسین اونی اداره ایله‌سین، اختیارین ئوز الینه آلمیشدر.

گله‌جك نسل خوشبخت و مسعود یاشایاجاق تاریخی گونلره ضبط ایده‌جکدیر.

بیر آی قاباق قاباغیمزدا بیر وظیفه دوروردی اودا قان توکمه‌دن حکومتی خلقین الینه ویریب استبدادی آرادان قالدیرماقدان عبارت ایدی.

ایندی بیز موفق اولموشوق. آیری یرلرده بئله موقعلرده حکومت ماشینی سینار. بیز بو حکومتی تشکیل ویرنده قاباقکی ماشینی تعامیله سندیریب کناره آتماديق. بو ماشین خلقین گوز یاشلاری اوستونده قورولوب طفیلی کیمی یاشایارده‌ی، زور گولوق و قانونسیزلیق اولون ایچینده ایدی. بوزلرجه یاجیلا ریسزی، و اقوامیسزی، انسانلارا بتره‌مین ایشلره سوق ایدن اوغورلوق، یالانچیلیق و تیفوس وجوده گتیرن او ماشین ایدی. بیز او ماشینی آلدیق، او ماشین بیزیم ایسته‌دیگیمیزی یرینه گتیره بیلمز.

بیز نه ایسته‌یریك؟

بیز ایستیریك که خلق سوادلی اولسون وجدانلا یاشاسین، خلقین بهداشتی و صحتی تامین اولونسون، شهرلر یاشاماغا یارار بیر حاله گلسین خلقین تامین آتیه‌سی فراهم ایدیلسین. بو او شئی‌در که همیشه بیزی دوشونده‌رور و ناراحت ایدیر. بو ماشین بئله ایشلره قادر دگل. اما نیله‌مك؟ بیز بونی بیرده‌ن آتا بیلمریك. علتی بودور که خلقمیز بو کیمی وضعه آماده دگلدر. ایندی اگر بیز فرقه‌میز تشکیل ایدیلنده ویردیگی وعده‌لری یاخشی عمل ایده بیلمریك بو اشکال‌لار قاباقدا واردر.

من بیر روزنامه‌چی اولدوغوم ایچون تمام اداره‌لرین نقص‌لرینه آشنا اوله‌وشام. گئچن اداره‌لر خلقی اینجیتمك منظوری اوستونده قورولوبدور. بیز بو اداره‌لری اصلاح ایدیب‌ده گیشدیرمه‌سك موفق اولا بیلمریك.

بیز اولمنجی قدم‌ده تشکیلات یولی ایله داخل اولوروق اشخاصین تقصیری یوخدور. اولار بیر پیچ و مهره کیمی‌دیرلر. بیز ایستیریك که خلقی حکومت ایشلرینه دخالت ویره‌ك.

اونا گوره‌ده بیرنجی نوبه‌ده انجمنلر تشکیلی یولی ایله باشلامیشیق. واونی چوق آشاغیدان یوخاردن باشلامیشیق بیز دیه‌جه‌یك قوی خلق انجمنده‌ن باشلاسین و او انجمن او بویوك احتیاجنی تامین ایله‌سین ویریلن مالیاتی تعیین ایتسین و اونون مصرفنده نظارت ایتسین، بو نظارت آشاغیدان باشلایبر ویوخاریدا فرماندارلیقا، بخشدارلیقا

و مجلس ملیه یتیشیر.

بو بیر گونلوك ایش دگل ولی تیزلیکله عمله گله‌جك و بو وسیله ایله خلقی اینجیتمك ایچون وجوده گلن اداره‌لر اصلاح ایدیله بیلر و اشخاصی گیشدیرمگه احتیاج قالماز.

بونا گوره دولت بو ایشه چوق اهمیت ویریر گرك گلن بهمن آیینده نه قدر انجمنلر تشکیل تاپا و حکومتین پایه‌سی دوزه‌له. چونکه انجمنلر دولتین پایه‌سیدر. بو قاباغیمزدا دوران بیرینجی مسئله‌در. من مخصوصاً توجهیزی بونا جلب ایدیرم. بئله فکر ایدیلمه‌سین که بونلار گئچن مامورلارین یایدرلاری بریسی‌لرین یرین گئچمك ایسته‌دیلر ایسه گئچه‌بیلر قورتولدی.

بیز خلقی آلداتمیریق. بیز اول انجمنلری ایستیردیك. تهران حکومتی بیزیم تقاضالاریمیزا ایله مخالفت ایلدی الیمزه گئچن مدر کلرنشان ویریر که تهران حکومتی آخرنجی دقیقه‌یه قدر آزادیخواهلاری توپا گلوله‌یه باغلاماق

بقیه‌سی ۲ نجی صفحه‌ده

آذربایجان خلقی ارتجاع قوه‌لری ایله مبارزه لرینده و آزادلیق یولوندا پارلاق تاریخه مالك اولدوغونا و شرفلی آد قازاندیغینا گوره خلقیمیزین افتخاری اولان بویوك سرکرده‌لریمیزین خاطره‌سینی ابدیلشدیرمك مقصدیله آذربایجان مجلس موسسانیندا دوتولان تصمیمه و آذربایجان مجلس ملی‌سینه ۱۵ نفر مجلس نماینده‌لرینین امضاسی و پیشنهادینه استناد ایتمکله آذربایجان مجلس ملی سی آشاغیداکی قانونی تصویب ایتدی.

آذربایجان مجلس ملی‌سینین

ستارخان باقرخانین مجسمه‌لرینین نصب ایدیلمه‌سی و مستبد رضاخانین مجسمه‌سینین گوتورولمه‌سی حقینده

۶ نمره‌لی قراری

۱ـ ایران خلقنین آزادلیغینی اورتادان آپاریب آذربایجانی برباد حالا سالان مستبد و منحوس رضاخانین مجسمه‌سین گلستان باغیندان گوتوریب اونون یرینده ستارخان سردار ملی نین مجسمه‌سی نصب ایدیلسین و گلستان باغی سردارین آدیله آدلاندیریلسین.

۲ـ آذربایجان مشروطه‌طلبلرینین و مجاهدلرینین محکم تاریخی سنگرلریندن اولان ارك قلعه‌سینن یانیندا باقرخان سالار ملی‌نین مجسمه‌سی نصب ایدیلسین

بو قانون آذر آیین ۳۰ندا ۱۳۲۴ تاریخلی آذربایجان مجلس ملی‌سینن ۴ نجی جلسه‌سینده تصویب اولوندی.

آذربایجان مجلس ملی‌سینن رئیسی. حاجی میرزاعلی شبستری

آذربایجان مجلس ملی‌سینن کاتبی. م ـ ولائی

تبریز ۳۰ آذر ۱۳۲۴ نجی ایل

سوگیلی باش وزیریمیزین

فردوسی مدرسه‌سی سالونوندا سویله‌دیگی مهم نطقی

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

امرینی ویریردی . بونلار هامیسی نشان ویریر که تهران حکومتی ئوز رضا و رغبتی ایله بیر قدم آزادلیغا طرف گوتورمگه حاضر دگل‌دی.

بیز بیر قدرت وجوده گتیردیك و آزادلیغی آلدیق اما آزادلیغی آلماق کافی دگل اونی حفظ ایتمگه بیر قوه لازمدر. بیز او قوه‌نی یاراتماغا باشلامیشیق. ایله قدرت که دنیادا هیچ قوه اونی آرادان آپارماغا قادر اولماسین. بو قوه خلقه متکی اولماق قوه‌سیدر. ملته متکی اولان دولت همیشه یاشایر. سوییس دولتی و ایرلند دولتی بو قدرتین بیر نمونه‌سیدر.

بیز بو قوه‌نی یاراتمیشیك . تهران حکومتی بیزی آرادان آپارماغا چالیشیر. اگر دولت ملته متکی اولماسا ئوز تدبیرین یرینه یتیره بیلمز بیز ئوزوموزه متکی اولموشوق هیچ بیر کیمسه‌نین امری آلتندا یاشاماغا حاضر دگلیك. بیز حکومتمزی حفظ ایله‌مگه وئوزوموزی اداره ایتمه‌یه لیاقتمز وار و ئوزوموزی‌ده اداره ایده‌جگیك . (شدنی آلقیشلار) ئوزوموزه مخصوص قانونلار یاراداجاغیز . بیز بولوکلرده انجمنلرین انتخاباتنا باشلامیشیق و بو انتخابات گلن آیین بشنه قدر انجام تاپاجاقدر و او انجمنلر تمام ایشلرده نظارت ایده‌جکلر.

شهرلر مسئله‌سی

بوندان سونرا شهرلر مسئله‌سی‌در. شهرلرین آباد اولماماسی بیزه باش آشاغیلیق گتیره بیلر.

۸۰۰ مین جمعیتی اولان تبریز ایندی، خرابه و کثیف بیر حالدادی. جمعیتی ۲۰۰ مین نفره تقلیل تاپیب گره‌ك شهریمز آباد اولا. قاباقکی حکومتلرده بیلك سیاستی وار ایدی. بو قدر های کوی‌دن سونرا که اگر تبریزین ایکی خیابانی آسفالت ایدیلسه آزاد یخواهلار آرادان گیده‌رلر. تبریزین آسفالتی ایچون تهران ۴۰۰۰۰۰ تومان آقای طباطبائی‌یه حواله ویریردی اودا حواله نه پول.

تخمین اولدوغونا گوره تبریزین بویوك خیابانلارینین واغزالا قدر و بیر نیچه فرعی خیابانین آسفالت ایدیلمه‌سی، سو یوللارینین سمنت ایله اورتولمه‌سی ایچون ۱٫۲۰۰٫۰۰۰ تومان خرج لازمدر، ۱٫۲۰۰٫۰۰۰ تومان تبریزده هیچکس حس ایتمه‌دن ییغیلیر. نمونه ایچون کارازلاردا بیکار قالمیش اونو بوسلر شهرده ایشه باشلامیشلار . خلقین راحتلیگیندن علاوه گونده فقط بو یول ایله بلدیه‌یه ۶۰۰ تومندن ۱۰۰۰ تومنه قدر عاید اولور.

شهرین عوارضی‌ده عایدیری‌در کئچن حکومتلرین اجحافلاری آرادان گوتوروله‌جکدیر . عوارض یغماقدا هیچ کسه تحمیل اولمایاجاق فقط بیر آز فداکارلیق ایستیر . چونکه گذشت ایله‌ین فداکارلیق ایله‌مه‌ین بیر ملت هیچ یره یتیشمز .

دعوا وقتنده گوردك که انگلیس ملتی و شورالر اتفاقی چوق زحمتلره تابلاشدیلار و فائق ده اولدولار . ممکندر بو مسائلار نظره چنین گلسین شاید بیرینه ده ظلم اولموش اولا . اما بو گون زندگانلیق سطحینی یوخاری گتیرمك ایچون گره‌ك کمك ایله‌مك .

شهرلریمیزین آبادلیغی اوستونده دولت بویوك تدبیرلر گورمکده‌در شهرلرین آبادلیغی خلقی ناخوشلوقدان داوا بولی ویرمکدن و تیفوس دن نجات ویرر .

بونا گوره‌ده شهر انجمنلرینه اهمیت ویریریك. گئچن دوللرده بو انجمنلر دولتین بیر شعبه‌سی حالنا گلمیشدی . خلق طرفیندن انتخاب اولموش ۴۰ نفرین ایچیندن وزارت کشور ئوز ایستدیکلرین انتخاب ایدیردی . بیز چالشدیق که انجمنلر قانونی کاملا اصلاح اولسون و دموکراتیك بیر حاله دوشسون دولتین دخالتی اولمادان شهرین ایشینه یتیشسین . چونکه بو دولت ایشی دگل بو خلقین ئوزونه مربوط اولان بیر ایشدر . شهرین اهلی گره‌ك بیر خانواده کیمی ئوز ایوینی آباد ایله‌سین و سنجدیکی نمایندلر وسیله‌سی ایله ایشده نظارت ایله‌سین شهرداریغیمز اون تومن عادی وضعین اداره ایله‌مك ایچون پول تاپمیردی عضولری حقوقسیز قالیردیلار یا مفته حقوق آلیردیلار ایندی بویوك بیر ایشه و آسفالت مسئله‌سینه باشلامشدر هوا سویوغلوغی جهتنجه آسفالتین باشلانماسی باهارا موکول ایدیلیب اما ایندیدن داش توکمك و آیری مقدماتی ایشلر باشلانیبدیر .

اوچونجی پایه صنایع مسئله‌سی‌در اونا گره‌ك اهمیت ویریله . تك مالیات ایله مملکتی اداره ایله‌مك اولماز . بو عایدات دگل . گره‌ك آیری یوللار ایله محصول تولیدی قوه‌سینی آرتیرماق

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

مدینه علی‌اکبر زاده

تربیه ایوینده بیر ساعت

بو گون ئورگیم چوق صیقیلیر ایدی اونا گوره‌ده من خلام گیله گیتملی اولدوم .

خلام گیلین ایولری تبریزده گوموش‌قایا کوچه سندن و بر آزاد طرفده ایدی من شهرده ایشله‌ین ماشینلارین شوفرلرینه مراجعت ایتدیم که منی گوموش‌قایا کوچه سینه آپارسینلار، شوفرلر اورایا ایشله مدیکلرینه گوره منیم سوزیمی رد ایتدیلر داها من بر سوز دیمه‌یب فایطونلا گیتملی اولدوم . فایطون سرعتیله گیتمگه باشلادی ، نئچه دونگه دوندیکدن سونرا دار بر کوچه‌یه چیقدق بز بو کوچه‌دن گیدر کن حزین - حزین آغلاماق سسی قولاغیما چاتدی من فایطونی صاقلاندیردیم ' وفایطونچی نی یولا سالدیقدان سونرا آغلاماق گلن سمته باقدیم بیر قاپی وقاپی‌نین اوستنده (دارالتربیه) یازیلمش بیر تابلو گوردوم من عربی وفارسی دیلینه چوق آشنا اولمادیغیم ایچون تابلودا یازیلان جمله منیم ایچون آیدین اولمادی .

قاپونون ئونونده بریسیندن اورانین هارا اولدوغون سوروشدوم. اوآدام منی باشا سالدی و دیدی که بورا ((تربیه ئوی‌در)) من اورانی گورمگه چوق مراقلاندیم وقاپوچی دان اجازه آلیب حیاطه گیردیکده انسان دیریلیگینه بنزمه‌ین بیر باشاش گوردوم . مدیرین اجازه سیله اطاقلاری بر بر گزمگه باشلادم هر بیر اطاقا گیردیکده بام باشقا عالملره دوشوردوم بر اطاقدا هامیسی کور وچولاق و سایر خسته لیکلره مبتلا کیچك اوشاق گوردوم اطاق رطوبت قارانلیق ، پرده اولان پالازلارجریق ایدی ایتلرینده پالتارا هیچ‌ده بنزمه‌ین دلیك دیشیك پلاس‌پاره لر. ایاق‌یالین، باش آچیق هره‌سی دیوارین بر گنجنه‌قیسیلیب تیر تیر تیتره‌ردیلر برعده‌سی بیر چندبر یورغانا برونموشدلر یورغانین آنجق بر آدی‌قالیب ئوزیندن هیچ بیر اثر قالمامشدر .

برنجی جهتی دولانیب قورتاراندان سونرا ایکنجی حیته گئچدیم بو وقت بر اطاغین ایچیندن کوچه‌ده ایشیتدیگم همان آغلاماق سسنی دویدوم . تیز ایچریه گیردم و بو اوطاق‌دا ینی بر قورولوش و ینی بر عالم گوردوم بو اطاق‌دا اوبریسیلرده گوردوگوم سفیل بدبخت انسانلار ایله دولموش ایدی آنجاق بونلارین اوزلرینده و گوزلرینده سوینج علامتلری بارز صورتده گورونورایدی و بوراسیدا چوخ قارانلیق اولدیغندان من هله‌ده اورادا اولانلاری چوق آیدین گوره بیلمردیم . گوزلریمی دقت ایتدیکمده آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن قادینلار تشکیلاتینین مرکزی کومیته سی طرفندن تحویلدار رقیه خانمی و اورانین خیاطلارندان زیبا خانمی اورادا گوردوم. زیبا خانم بیر بیر اورادا اولان سفیللرین پالتارلارینین اولچوسنی گوتوریر ورقیه خانم‌دا یازیرایدی او حزین حزین سوینجیدن آغلایان و سسنی ایشیتدیگم بی نوا قادینی اوین بر گوشه‌سینده گوزیاشلرینی سیلدیگنی فرق ایتدیم . اوتشکیلاتدا اولان خانملارا دیبردی بو گونه قدر نه بر تازا پالتار نه بیر حکیم ونه دوا و نه هیچ بر دیریلیك اسبابی گورمه‌مشدیك ایندی سیزین دیمه گیزه گوره بیزده بر گون گوروب انسان کبی یاشایاجاغیز قارانلیق داخماللاری و انسان حیاتنه اولمایان دیریلیگی همیشه لیك اونوداجاغز بونلاری سویله دیکده‌بی چاره بدبخت قادینن گوزلری سوینج حالیندا ایکنجی دفعه ده‌ینه‌ده یاشلا دولدو آداملارین بر بر اولچوسنی گوتوردیکدن سونرا اطاق بوشالماغا باشلیردی ، بردن رقیه خانم باشنی قالدیریب منی گوردی و سوینجیله منه یاناشوب دیدی بزه دولتیمز طرفندن ینی‌ برامر گلدی که [تربیه ئه‌ویندده) السز ایاقسز آداملارومریضلرین حقنده بر معلومات اوگره‌نیب‌واونلارین هاموسینین پالتارین اولچوسنی گوتوره‌ك که نه قدر یتیم و چیلاق ومریض‌لر وارسا حکیم واسطه سیله معاینه ایتدیریلیب ومعالجه ایدلسین بونا گوره بیزیم بو گون بورایا گلدیگیمیز همان قرارلاری یرینه یتیرمك ایچون در. رقیه خانم بو اظهاراتدان وینی دولتیمزین بو تیزلیکده مملکتیمزین هر بیر دردینه یتیشمه‌سی منی چوق سویندیردی و فوراً اورك صیقیلتیلیغی مندن رفع اولدی داها خالام گیله گتمه‌لی اولمادیم و اورادا تشکیلات خانملارنی گوزله ملی اولدوم که بر لیکده اورادان قایداق خانملار اوز ایشلریله مشغول ایدیلر منده اورادا بالاجا معصوم بالالار ایله صحبته مشغول اولدوم . اونلارا هر بیر سؤال ویریردیم ایسه دوزگون جواب ویرماقدا معطل قالمیردیلار .

اورادا سگز یاشیندا بیر قیز گوردیم واوندان سوروشدوم آی خانم قیز هیچ اوقویوب یازماغا هوسین وارمی قیز بر آز دوروقدوقدان سونرا جواب ویردی نه ایچون اوقو یارام آنجاق کتب یوقدور بوسوزدن من اونون باشنی طومارلایاق فکر ایدیردیم تیزلیکله بوتون سواد سیزلار ایله برابر سیزلرده‌مدرسه آچیلاجاقدر ، سیزه بئله زندانه بنزر دخمه‌لر عوضینه تمیز قشنك حقیقی (تربیه‌ئه‌ویلرلری)ویریله‌جکدر من بوقیز ایله صحبت‌ایدیر کن اوردا کی بینوالر یواش یواش باشیما توپلاندیلار هر کس برجور سئوال‌ویروب جواب آلیردیلار . صحبتمز چوق شیرین گیدیرایدی اگر اوصحنه‌یه کناردان باقان اولسایدی دوغرودان حیاتین بو آز زماندا دگیشدیگینی تصدیق ایده‌ردی و هر کسه دقت یتروب گوزلرنه باقسه‌ایدی گوره‌ر ایدی که نئچه ایل گونش‌سیز وهواسیز قارانلیق اطاقلاردا ایشیق اوزینه حسرت قالان گوزلر ایندی نه‌ایسه دوشونوب حرکت‌سیز کولمگه‌باشلایر آراسی کسیلمه‌دن سؤال‌لارایدی که منه ویریلردی من هر کسین صوروشدوقلارینا مهربانجاسنی جواب ویریر ایدیم بردن اورادا اولان‌بی نوا قادینلاردان‌برینین منه طرف گلدیگنی گوردوم ، بو قادین آداملاری بیر طرفه دردی . آنلادم که من ایله دانیشماق ایسته‌ییر بوزمان من‌ده اونا طرف گیدیب صوروشدوم نه‌وار آنا-جان ؟ آرواد قیزیم‌اوکه‌تازا حکومت دیرلر گورروم الله اونون عمرینی اوزون ایلسون وکولگه‌سینی بزیم باشیمزدان اسگیك ایلمسون دیدی که بزیم بورادا سومو کلریمز سورمه اولوب ایمدی‌یه قدر بزیم حالمزی بیر نفرده بیله صوروشمایب آنجاق ایمدی گورورك که‌بزیم‌ده قیدیمزه قالانلار واردر بو آرواد شادلیقلا آراسی کسیلمه‌دن دانشیردی بو آندا بزیم یولداشلارنمنی چاغرماسنی صحبتیمزین دوامنه مانع اولدی و بزاورادان حرکت ایتدیك. بوزمان اورادا اولانلارین بر نئچه‌سی اورك جرینتی‌سی ایله بزی قاپی یا مشایعت ایلدیلر . آرقادان آراسی کسیلمك سیزین دیر ایدیلر خانملار گدین الله‌سیزه نجات ویرسون‌وبزیم‌تازاحکومتیمزی بزه چوق گورمسون بزی اونوتمایین بیز یولومزادوام ایدیردیك یولدا شمن بریسی مندن صوروشدو سنین دمی‌بورادا ایشین‌وارایدی؟ من دیدیم بو گون اورگیم چوق دوتولدیغنا گوره ایسته‌دیم برخالام گیله گیدمم یولوم‌بوردان‌اولدیغنا گوره آغلاماق سسنی ایشیدیب ایچری گیردیم و سیزه راست گلدیم . من بو سوزلری دیه‌رك دوغرودان‌دا حس ایتمه دن اوزوم کولورایدی یولداشیم ینی‌دن سوزینه دوام ایده‌رك بس‌خالان گیله نچون گتمیرسن دیدی من‌ده جوابنده سزه دولت طرفندن ویریلن دستورلارا گوره اونلارا ینی خبرلری پالتارلار (تربیه‌ئه‌ولری) اولاجاغنی سویله ینده‌منیم کدرلریم‌اورك صیقنتیم داغیلدی‌وخالام گیله گتمه‌لی اولمام

آذربایجان دیلی

۴

آذر بـایجان دیلی گرامه‌رینین صوتیات حصه سندن بحث ایده‌ر کن بیر ـ نیجه نکته‌لری مخصوصاً قیـد ایتمگه لازمدر . بونلار بعضی سوز ـ لرده سسلی و سسیز حرفلرین دوشمه‌ سندن ویاباشقاسـیله‌عوض‌ایدیلمه‌لریندن عبارتدر .

غ و ق حرفلری

چوخ‌هیجالی سوزلرین آخریندا اولان ق سسی ایکی سسلی حرف آراسنادوشدیکده‌غ سسنه‌مبدل‌اولور. مثلا: پاپاغین‌رنگی‌قارادر . جمله‌ سنده پاپاغین سوزینده کی ق حرفی غ سسنه تبدیل اولونمشدر . چونکه بورادا کی ق‌ سسی ایکی سسلی‌حر‌ فین آراسنا یعنی آ ایله ی حرفلری آراسنا دوشموشدر . یاخود باشقابیر مثال : **اوشاق تربیه‌لی‌در** جمله‌سنی باشقا شکیله سالساق یعنی اونـی **اوشاغین تربیتنه فکر ویرمك لازم در** . جمله‌سی شکلنده دمیه‌ك اوزمان **اوشاق** کلمه‌سنده کی آخر‌ نجی ق حرفی غ حرفنه تبدیل اولو‌ ناجاقدر . چونکه بورادا ق حرفی ایکی سسلی حرفنین یعنی بنه آ ایله ی حرفلری آراسنا دوشموشدر .

بئله‌لیکله یازی یازار کن بادداساخلاماق لازمدر که ، چوخ‌هیجالی سوزلرین آخریندا اولان ق حرفی ایکی‌سسلی حرف آراسنا دوشدیگی زمان مطلق غ حرفنه چه‌وریلمه‌لیدر. بیر نیجه مثال :

داراق ـ داراغین
بوداق ـ بوداغین
بازیق ـ یازیغی
قیراق ـ قیراغنداوسائره.

ت و د حرفلری

بعضی سوزلرین آخرندا اولان ت حرفی ایکی سسلی آراسنا دوشد‌ یگی زمان د سسنه مبدل اولور .مثلا ایتمك ، أیت سوزلرین آلاق . همان بو سوزلری جمله‌نین ایچریسنده ، ایشله‌ندیگمز زمان آخرداکی ت حرفی ایکی سسلی آراسنا دوشدیگی زمان مطلق د حرفی‌ایله‌عوض‌اولوناجاقدر. مثلا : او فرمانه باخش عمل **ایدیر** . جمله‌سنده کی **ایدیر** سوزی أیت سوزیندن اولوب ، لاکن ت حرفی د حرفنه چه‌وریلمیشدر .

بیر نیجه مثال ؛

گیت ـ گیدیر
یارات ـ یارادیر
وسائره .

ك و گ حرفلری

چوخ هیجالی سوزلرین آخر‌ ندا اولان ك سسی ایکی سسلی آرا‌ سنا دوشدیگی زمان گ سسنه مبدل اولور . مثلا .

امك ـ امگی
اینك ـ اینگین
دیله‌ك ـ دیله‌گی
بیله‌ك ـ بیله‌گین
وسائره .

کی و که

چوخوسی یازی یازار کن **کی** ایله **که** نی بو ـ بیرینه قاتیشدیریرلار. اولا قید ایتمك لازمدر که ، بونلار‌ دان بیریسی یعنی **کی** سوزلرین آخر‌ ینا گلن شکلچیدر . مثلا. **ایوده کی تونشوداکی ، بیزیمکی ، سیز ـ ینکی ، اونلارداکی** وسائره بو سوزلرده **کی** شکلچیسی سوزلرین آخرینا گلمکله اونلارا تازه بیر معنا ویریر . **که** ایسه ربط اداتی بونی سوزلرین آخرینا گتیرمکله سوزلرین معناسی دگیشمز ؛ آنجاق **که** نین وظیفه‌سی اوندان عبارتدر که جمله‌ده بیر فکری باشقابیر فکر ایله‌ربطوریریر: (فارس دیلینده‌ده که عین وظیفه‌نی گورور) .

مثال .

احمدیریندن قالخیب دیدی که ، بو ایشلره انجام ویرمك لازمدر . جمله‌سنده **که** احمدین یریندن قالخماسی حرکتیله اونین دانیشقنی علاقه‌لندیریر .

حسین صحاف

بزوطن قربانیق یوخدور ئولومدن باکیمیز

عشق اولا عشقیله آزادلق سوه‌ن‌برملته
قویدولار صدقیله مردانه قدم حریته
قوت قلبیله اقدام ایتدیلر بو نهضته
قرن‌لر ذلت چکن ائللر یتشدی عزته
آذرستاندا اولوب ملی حکومت‌برقرار
آذر اولادی بو گون دنیایه ایلر افتخار
اتفاقیله بو گونده وبرمیشیك بز ال اله
اهل آذربایجان اولموش تماماً یکدله
اتحادیله بتون دنیـایه سالدیق ولوله
قوماریق برده وطن اولادی‌دوشسون‌مشکله
آلمشیق مختارتی غملی گوکل‌لر شاد اولوب
شیرلـر زنجیـر استبـداددن آزاد اولوب
بز مجاهدلر بو گون لازمدیکی برسان‌ویرك
عالمه آزادخواهلق قدرتین اعلان ویرك
جان و دلدن حاضریق میهن یولندا جان ویرك
رحم‌سیز دشمنلره برده چتین امکان‌ویرك
حقمزدن کیچمریك‌ناجانداجان واربرملا
مرتجعلر قویماریق‌اولسون بزه فرمان‌روا
قول ویریك بز بو ملی دولته وجدانیلن
حاضریق محکم اراده بر قوی ایمانیلن
امرینی اجرا ایدك صدقیله باش و جانیلن
فخریمزدی بو مرام اوسته بویانسان قانلن
راه میهنده مجاهد اولماسا گلگون کفن
آشکار اولماز جهاندا معنی حب‌الوطن
بز وطن قربانیق یوخدور ئولومدن باکمز
پاك مرام ایستر بو گون دنیاده قلب پاکمز
گلستان اولسون وطن گللر بتیرسین خاکمز
شاد اولور باش رهبریله بو دل غمناکمز
عاشقیك روز ازلدن میهنیله رهبره
دوزمشوك‌صبرایلریك‌عالمده هر مشکللره
هر فدائی قهرمان قدرتلی در بر هنگدن
قالماریق هرگز دالی بز عرصه‌گاه جنگدن
قاچماریق دشمن نقدری اولسا عار و ننگدن
ایلمز شیر ژیان وحشت خر بیا لنگدن
چون قلیب‌سرمشق دعوا بزلره‌سرداردن
ارث دور جرئت فدائی خلقنه سالاردن
قهرمانلار سرو بستان تك دوروبلارصف‌بصف
ملت و میهن یولوندا اللشیرلر جان بکف
مرتجعلر دسته سین ایلرله بر تیره هدف
مطلقا دنیاده اولماز بوندان آرتیق بر شرف
صفحه تاریخه ثبت ایلر بووصفی‌روزگار
تا جهان واردرقالیر بوسعی وهمت یادگار

ئولکه‌میزی ئوره‌نك

آذربایجانین گوزللیکلری

۲

دورت مین متر ارتفاعه یاخین اولان ، سهند (یانار داغی) تبریز ایله مراغه آراسندا ، گنیش بر یر توتموش ، بو قارلی داغ ، آغ ایپك پرده‌یه بورونموش بر حالده ، گاه (صافی) چاین ، تر و تازه آغاجلیق‌ لاری آراسندان گورونوب ، گاهدا اوزاقلاردان تبریزی سلاملار.

طبیعتین یاراتمیش اولدوغی ، بو یوکسك و آغیر داش توده سی اوز آخار سولاری ایله یالنیز مراغا تبریـزی دگل ، هشترودین منبت تورپاخلارین دا یاشیل رنگه بویار .

مراغا ، اونون ان گوزل و بزه‌كلی بر قیزی‌ایسه ، تبریزده او‌ نون نفس ایله کیچکلنه‌ن بر باغدرا

تبریزده ساری گللر سولاندان بر آی سونرا آنجاق سهندین سرین نسیمی واسمنج زمرد باغچالاریندا قیزیل گللر آچار .

صافی چاین کنارلاریندا (یوخا‌ ریا دوغری) سوگودلیکلر سولار اوزره سایه سالار و آلماآغاجلاری چهره‌یی غنچه‌لرایله بزه‌نرلر .

میاندوآب یولی اوزرینه‌ده اوزوم باغلاری ، اوزون ساچلارینی برلره دوشرلر ! ـ سوگودلیکلر ، آلمالیقلار ، اوزوم باغلاری ، هامو‌ سی سهندین دوری سولاری‌واسطه سیله بسله‌نن و چیچك‌له‌نن بیر پرده‌ درلر.

سهندین دورت بر یاندا ، گوزه چارپان منظره‌لر ، زمی‌لر ، باغلار، چمن‌لر ، آذربـایجانین رنگین و سولماز لوحه‌لرین عرض ایدر.

تبریزده آخان کهریزلر ، سهندین گوز یاشلاریندان وجوده گلیر .

سهند بیزیم حیات قایناغمیزدر.

اونا بابالاریمز پرستش ایدردیلر و دوغرودواندا :و داغ شایان پر‌ ستش در چونکه او دنیزلردن‌قالخان بولوتلاری اوز اتك لرینده ساخلایب و یاغیش‌لار یاغدیرار .

یالنیز اورمیـه گولوندن اسن نمناك یللر دگل ، بلکه قارا دنیزدن و مدیتـرانه‌دن قوبوب گلن غرب گولك لری‌ده سهنده بوللی یاغیش و قار توکر .

سهند اوبـالارین یایلاغی ، مال داوارین اوتلاغی و آذربایجان شهرلری‌نین‌ده الهـمیدر !

ساهر

---

۳۰ دی

سووه‌ت سرکنین تماشالاری

صحنه ده سیرکین آچیلیشی

۳۰ دی

برنامه ده سیرك صنعتی استادلاری اولان آرتیستلر مختلف نمره‌لر ایفاء ایده‌جکلر .

تماشالار آخشام ساعت ٦ دا باشلانیر

سیرکین کاساسندا ستار خان خیابانیندا کی فردوسی مکتبینده هر گون سحرساعت ۹ دان آخشام ساعت ۷ یه قدر قاباقجادان بلیط ساتیلیر .

اعلان

آذربایجان دموکرات فرقه سینین قادینلار تشکیلاتینین مرکزی کمیته سـی طرفیندن خبر اولونور کی بوتون فرقه عضولری اوز حوزه‌لرینده وقتلی ـ وقتینده حاضراولوب اوز فرقه دفترچه‌لرین آلسینلار. ۳ دفعه حوزه جلسه سینه گلمین خانملار فرقه‌دن خارج اولوناجاقدر.

نمره ۱۱۴۲۰ — ۲۵ ر ۱۰ ر ۲۴

اعلان

او کسلرین که‌بو گونه‌قدر مالکیت ورقه‌لری‌صادراولوب لازمدر تیزلیکله ثبت اداره سنین ضبط شعبه‌سندن ورقه‌لرینی آلسینلار و کیم آلمان ایستمرسه قانونی جریمه لراونلاردان آلیناجاقدر .

۵-۱ آذربایجان ثبت اسناد واملاك مدیر کلی ـ اعتماد ناطقی

سوگیلی باش وزیریمیزین

فردوسی مدرسه‌سی سالونوندا سویله‌دیکی مهم نطقی

۲ صفحه دن بقیه

ایلـه ئولکه میزی ثروتلندیرك . اونا گوره ده دولت کارخانالارا کمك ایدیر . چونکه بو یول ایله ثروت عمومی قالخاجاق عایدین شاید بیر قسمتی خلقین جیبنه گیده اما بو لاپ یاخشی‌در . اوندا مالیات یغماق ایشی ده آسان اولار .

مثال ایچون من سیزه دیه بیلیرم که زمان جنك مالیات بر در آمدی باشیندن ۲۵۰۰۰۰۰ تومن فوق‌العاده و کویدن گلن عایدات ایچون مالیات تعیین ایدیلمیشدر . بو مالیات خلقین عمـو می استفاده سی ایچـو ن آرادان گیتمیش عادی اقتصادی روابطی اعاده ایتمك ایچون قویولمو شدور بوهیچ بیرشئی دگل . بویله خلقین سسی گوگه چیخیر . بیز قند کارخانامیزدان ۱۵ میلیون استفاده ایده بیلریك . بیزیم شهریمیزده بیر پشمینه کارخانه‌سی واردر . دونن او کارخانه‌یه گتمیشدیم . من دیبیردیم که بیر شهرده ساده بیر کارخانه ۱۰،۱۵، ۲۰ مین آداما چورك ویره بیلیر . بو بیرساده صورتده‌در . بونون نتیجه سینده فقط غیر مستقیم یول ایله دولته ۲۰۰،۰۰۰ تومن مالیات چیخیر .

بوقسمته بیز آرتیق درجه‌ده اهمیت ویرمه‌لی‌ایك . کارگرلرده گرەك جدیتله چالیشسین لار . کارخانه‌ده‌ایشله سینلر دولته کمك ایله‌سینلر که آیری کارخانه‌لرده ایشه سالینسین بوللاری تهرانا قاچیرداناللارقاییتسینلار و اولاردا کارخانه‌لر دوزلتسینلر .

قاباغیمیزدا دوران وظیفه‌لر

بیزیم قاباغیمیزدا ایکی وظیفه دورور ، بیرسی خلقین اعتمادن قازانماق و کارخانه دوزتمك ایچون استفاده ایتمك . ایکنجی‌سی ایسه کارگرلرین اعتمادین جلب ایتمگه جدیتله ایشله تمك . بئله‌لیکله خلقی ثروت لندیرك غنی بیر ملتدن مالیات آلماق آساندر ، اداره‌لرین ۵۰،۰۰۰،۰۰۰ تومن خرجی‌در ، بوله‌ان اگر اون ملیون تومنی صرفه جولوقی ایدیب حذف ایتسه‌ك ، قالار ٤٠ ملیون تومنی واگر ئولکه‌میزین جمعیتین بش ملیون لفر دوتاق هرنفره ۸ تومن دوشور گرەك بومالیات ویریلسین و عادلانه صورتده ده ییغیلسین .

نه اینکه گئچن دوره‌ده گی گیمی الگیچی‌یه ۱۰ ر . مالیات قویولسون کندین هامیسی اولان ایکی اوکوزی ، قویونی اولان چوق آز مالیات ویرسین

اونون ایچون دولت کارخانه ایشه سالماسین چوق آرتیق درجه‌ده اهمیت ویریر . دولت صنعتی کارخانه لردن سوای ال کارخانه‌لرینه ده کمك ایدیب اولارا بازار تاپمالی‌در ، بو مسئله‌ده ایندی دانشاجاغام . گرەك محصوللاریمزا بازار تاپاق . تهران بازارمسئله سینده ، ایکی طرفدن بیزی فشاره سالیب . بیری تدریجی حالدا آذربایجاندان پولی یغیب آپارمالالابیزی اشکلا سالماق بیرده خلقین آراسندا تبلیغات واسطه‌سیله وحشت تولید ایله‌مك اونلار مالك‌لری و تاجرلری قورخودوب و اونلارین دارالیتین چکیب آپارماق ایستیرلر .

بیزیم الیمزه مکتوبلار گلیر که : « فرش‌لری چاپا سالمالی اولسازدا گتیرین » یاخود « ئوزوز دوروب گلسه‌نیز مالیات ویرەن قالماز » .

بیز تهرانا دیبریك اگر سن قوجالمیسان ، چوروموسن باشارمیسان اداره ایلیه سن بیز جوانق باشارا بیلریك صویون بولون کـه بیلریك چاین سیرن دونده‌رمریك [شدتلی آلقیشلار) قویه‌ارق گلسین بو بیزیم ایچون اشکال تولید ایدیب اما اولاردان اوتری اشکال داهادا چوق‌دور بیز تحمل ایده بیلریك . تجار ایچون ممکندر چتین اولا ، اما قوی خلق اوجوز ، چورك ، یاغ ، یومورتا یسین یول مسئله‌سی بارەسینده ایکی جور فکر ایدیریك .

بیری بودور که اجازه ویرەك بعضی مال‌التجاره‌لر تهرانا گیتسین اما نه بوجور که صویا سال گوتور گل اولسون بو شرطیله که آپارسا لار آذربایجانین احتیاجی اولان سیگار ، برق آلاتی ، لاستیك وسایره گتیره‌لر ، آذربایجانین احتیاجی نسبتا آزدر ، گورونور که تهرانین احتیاجی داها آرتیق‌در . اوراءا هزینه‌چوق بوخاری گیدیب اما بورادا اوجوزلوك عمله گلیب‌در .

بیرده بودور که بوردا گارخانه لریمیزده‌عمله گلن شیلردن ویرملییك خرجینن بوخاری گیتمه سینه مانع اولماسا ، خروجنه اجازه ویرەك . بیز عمل‌ده گوردوك که ویردیگیمز اجازه لردن‌چوق‌سوء استفاده‌ایدیلیر بونون کنترولی‌دا چتین‌در . اولون ایچون بیر شرکت تشکیل اولونوب ودولتین اونون اوستونده نظارتی وار بو شرکت یولیله املیك اولارکه مال‌التجاره گونده‌ریلسین ساتیلسین و عوضی گلسین . شرکتین تشکیلدن سونرا گوجلی مقداردا مال‌چیخاردا جاغیز .

بیرده خارجی تجارت مسئله‌سی در . همیشه خارجی تجارت آذربایجاندا بیر نجی بیرتوتور . مخصوصا گئچن دعوادن‌قاباق آذربایجان شهر لری تجارت مرکزی ایدی . خارجی تجارت بازاری تاپماق ایچون‌ده ، تجارت وزارتخانه سینده بیرتجارت کمسیونووجوده گلیب ومطالعه آپاریر داخلی صنایعی حفظ ایتمك ایچون تدبیرلر گورمك لازمدر . خارجدن وارد ایله‌ملی شیلردن استفاده‌ایتمك ایچون‌ده‌داخلی محصو لاتی خارجه گوندرمك‌لازمدیر .

من فکر ایدیرم که بیزیم ایکی موضوعا چوق احتیاجمیزوار . بیز فلاحت ماشینلاری و بیرده آبیارلیق وسائلی و ماشینلاری آلمالیق .

ویردیمیز خشگبار قاباغندا ، گند ماشینی ، فلاحت ماشینی آلاق ، گرەك خارجی تجارتمیزین اساسین تشکیل ویرمك‌ایچون ده‌ماشین گتیرەك

بیرده بزیم اکدیگیمز محصول لارین قیمتی یوخدور . مثلا بوغدا اکیریك ، غالباً قالیر چورور . . . بونا گوره گرەك اومحصولانی گنچەك که قیمتی وار مثلا پامبوق یاتوتون أکەك . ایندیکی بیر نوع توتوندور دوگولی توتون که آذربایجان و ایراندان سوای آیری برده مصرفی یوخدور . بیز پاپیروس توتونی ، قند چغندری عمله گتیرمه‌لییك ، میانه‌ده وهواسی مساعد یرلرده توت اکمك له ایپك تولید ایلیه‌ك . فلاحتی علمی و ماشین بیر حاله سالاق . تا خلق ایلیه بیلسین آز زحمت ایله چوق محصول اله گتیرسین . گرەك کارخانه‌لریمزه لازم اولان شیلری گتیره‌ك واونلاری تقویت ایلیه‌ك . من امیدوارم که ئوزوموز تجارت بازاری یاراداق ، تهرانا منتظر اولمایاق . بیزیم بویوك ، قیزیل ایله برابر اولان فرش محصولوموز وار . بولاری گرەك خارجه گوندره‌ك . نه اینکه تهرانا گیدیب پولی یاتا و گلیب چیخمیه . فرش چوق قیمتلی برشیدر . فرش بارماق قانی ایله ، گوز یاشی ایله ، اوشاق قانی ایله وجوده گلمیش‌در . گرەك فرشی ساتماقلا پول اله گتیره‌ك و فرش توخوماقدا بویوك عمله‌لردن استفاده ایده‌ك اوشاقلارا درس اوخوماق و تربیت اولماق امکانی ویره‌ك .

من اگر ایسته سم قاباغیمیزدا دوران وظیفه‌لر حقنده سیزه دانیشام سیزی یورموش اولورام . اما بو چوخ جالب بیر موضوع‌در . من ایسته‌میرم دیه‌م دولتین قاباغندا دوران بلکه دیبرم بیزیم قاباغمزدا دوران ، چونکه داها دولت ایله ملت آراسندا فرق یوخدور بو هامی‌میزین وظیفه میزدر ، (شدتلی وحرارتلی آلقیشلار)

بیر بویوك مسئله‌ده معارف مسئله‌سی‌در

بیزیم اقتصاددان گچندن سونرا بویوك مسئله معارف مسئله‌سی‌در . بو کیمی مسئله‌لری حل ایتمك ایچون مدرسه لازمدر ، متخصص لازمدر . کارخانه لریمیز اصفهان و خارجه پارچالاری ایله رقابت ایتمك ایچون گرەك متخصص یارادا .

ایکی گون قاباغجا ، اداره . لربمیزده آذربایجان دیلینده یازان یوخ ایدی ، ایندی هامی ساده‌لیقلا یازماغی اورگه‌شیر بوجهتدن فرهنك قسمتی اوز دیلیمیزه گیردیکده چوخ تیز ترقی ایلیه جك و تیز یازیب او . خوماق اورگشه‌جکلر . ایندی دار . الفنون یارانماق دولتین قراری سایه سینده بیر ایده‌آل حالنـدان چخیب عمل مرحله سینه گیریبدر . ایندی کندلریمیزد . نه تك حکیم بلکه معین طبیب بئله یوخدور . بیز گرەك علمی اصولدا تربیت ایده‌ك . بیز چون اگر تربیتی علم اوسته قویساق خیردا بیر مایه سی اولسا ، چوق تیز نتیجه آلماق اولار . اونا گوره ده دارالفنون دا معلم لر تربیت ایله‌مك ایچون بیر شعبه وجوده گتیرمك لازمدر تـا بو معلملر خلقی تربیت ایتسین . تهرانین ظاهرسازلیق ایچو ن تصویب ایتدیگی اجباری تعلیمات قانونون بو جورایله اجرا مرحله‌سنه گتیره بلیریك .

دارالفنون اونا گوره دگلدر که دیلسین آذربایجانین دارالفنونی واردر . بلکه بو احتیاج و ضرورت نتیجه سیدیر ، هر نحوله او لورسا اولسون دارالفنونی قوراجاغیز .

معلم و متخصص لرین آزلیغینا باخمیه جاغیز خارجده اولان آذربایجانلی . لاردان استفاده ایده جگیك .

بو دولت فرقه‌نین رهبرلیگی سایه سینده عمله گلیب و بیر هدفی وار ، خلقین احتیاجاتین نظر ده دوتور ، ویرلن فکر لری و تذکر لری نظره آلیر و امیدواریق که بو یول ایله ترقی به‌یتیشك ولیاقتیمزی گوستره‌ك (آلقیشلار)

ایندی بو بیر آیلیق تجربه و خلق ایله برخورد نشان ویردی که آذربایجان خلقی حقیقتاً معتقد بیر خلقدر . تهران مطبوعاتندا گورو . گن بعضی تبلیغاتدان ، حسد دن ، نفاق دان اثر یوخدور ، ایندی اتفاق عمله گلمیشدر .

ایندی داها بد بین‌لیك عیبجولوق و بیر بیرین ضدینه دانیشماق اورتا . لیقدان گیدیب‌در . بو بیزیم موفقیت میزین پایه‌سیدر . بو بیرلیگی ساخلیاق اگر عملده بیر اشتباه گوروورسه پس دیمك عوضنه دولتمیزه تذکر ویریلسین

من خلقیمزه اینانمشام و حقیقتا ایمان تاپمشام . وبیلرم که خلق تمامیله ایشلیه‌جك وتمامیله قارداشلاشاجاقدر (آلقشلار) گرەك دوستلوغی خلق آراسندا محکملندیرمك هامی قانون مقابلنده مساوی‌در هیچ بیر کسه تو هین ایله‌مك اولماز ، حکومتین دگیشیلدیگی و وحشت و ترور ایله تهدید ایلدیگیمز موقعده امنیتی و آسایشی اعاده ایله‌مك‌ایچون اعداما دا احتیاج وارایدی . اما ایندی که دولت‌قوه لنیب‌و اوضاعه مسلط اولوب فقط گرەك قانون حکم ایله‌سین گرەك قانون خلقه وملته حاکمیت ایله‌سین نه‌شخص نه‌پیشه‌وری (شدتلی آلقیشلار)

اجازه ویرین صحبتیمزی بونلا قورتاراق . امیدایدریك که‌موفقیت بزیمه‌در وسمی ایلیه‌ك انجمنلر انتخا باتدا شرکت ایلیه‌ك وموفقیت قازاناق من امیدوارم کـه تیزلیکله ترقی ایلیه‌جگیك . (آلقشلار)

آقای پیشه‌وریـنین نطقی ساعت ۱۱٫۳۰ ده بیتدی

مملکت خبرلری

پشمینه کارخانه سینده

پنجشنبه گونی آیین (۲۵) ینده سحر ساعت ۱۰ دا آقای پیشه‌وری سگز آی‌مدتینده‌تعطیل حالیندا اولان پشمینه کارخاناسینا گیدوب اورانین بوتون شعبه‌لرینی گوردیکدن سونرا کارخانه تاخیر سیز برصورتده ایشه سالینماسینا دستور ویرمش‌لر .

جمعه گونی سحر ساعت [۹) دا شرکت هیئت عامله‌سی آقای پیشه ورینن حضور ینه یئتیشدیکدن و کارخانه‌نین مدیری و متخصصلری باره‌سینده لازمی تدبیرلر گوروند وکدن سونرا شنبه گونی سحر کارخا نانین ایشه‌سالینماسی رسمی صورتده قراره آلنمیشدر ؛ بوگون ایسه کار خانادان‌محصول چیقماغا باشلانمیشدر بو کارخانادا ندریجیله‌یوز نفردن باشلایوب ۵۰۰ نفره قدر ایشچی چالیشاجاقدر . تعطیل زمانی قاباغا چیقمش بعضی نواقصی‌اصلاح ایدیلد یکدن صونرا متخصصلرین دیدیگینه گوره مین نفره قدر ایشچی یه بو کارخانادا ایش یری تهیه ایتمك‌ممکن اولاجاقدر .

پرورشگاه حقنده

پرورشگاه تاسیسی‌سی‌نن‌مقدماتن فراهم اتمك ایچون آقای رشدیه‌یه ماموریت وریرلیب که آقایان رئیس مجلس و صحیه و زیریله باهم ایشه باشلاسونلار ، بونلارین بودجه سی معارف بودجه‌سینن‌ایچریسنده منظور اولوبدور .

دارالفنون

تبریزین عالم وحرمتلی شخصلر یندن‌دعوت‌اولونوب که‌ملی دارالفنون آچلماق‌ایچون (تبریزده) توپلانوب‌و اونون‌پروگرامین درزلتلر وبوهیئت یکشنبه کونونده یعنی (۲۳) دی دن ایشه باشلامشدر .

مطبوعات قانونی

آنادیلینده یازیلیب آذربایجان عالی‌معارف‌شوراسیندا مطرح‌اولوبدر تصویب دن سونرا عمل مرحله سنه قویولماق ایچون ملی مجلسه تقدیم اولوناجاقدر

لغت وضعی کومسیونی

آنا دیلیده علمی اصطلاحات ایچون‌لغت وضع ایتمکه وآذربایجان ادبیاتینن‌انکشافی ایچون بر کومسیون لغت وضعی آدینا تشکیل تاپوب و و اونون‌اساس نامه‌سی یازیلوب (عالی معارف شوراسی) یندا مطرح و تصویب اولاندان سونرا هیئت وزرایه تقدیم اولوناجاقدر .

اوقاف لایحه‌سی

اوقاف عایداتیندن نه قرار یله استفاده ایتمك ایچون یئی بر اوقاف لایحه سی حاضرلانیر که آذربایجان (عـالی معارف شوراسی) نین تصویبیندن سونرا اجرا اولاجاقدور .

تبریك

آذربایجان‌دموکرات‌جوانلارینن میاندوآب تشکیلاتی آذربایجان ملی حکومتینن قورولماسین جوانلار طرفیندن تبریك ایتمشلر .